

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення _____

сесії обласної ради восьмого скликання

_____ грудня 2020 року № _____

**Комплексна обласна програма
підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності
та протидії торгівлі людьми
на період до 2025 року**

**м. Чернігів
2020 рік**

Зміст Комплексної програми

	стор.
1. Паспорт Комплексної програми.....	3
2. Загальні положення.....	4
3. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма, обґрунтування необхідності їх розв'язання.....	5
4. Мета Комплексної програми.....	8
5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки виконання Комплексної програми	9
6. Завдання та заходи Комплексної програми.....	11
7. Очікувані результати Комплексної програми.....	12
8. Фінансове забезпечення Комплексної програми.....	13
9. Організація виконання Комплексної програми та контроль за ходом її виконанням	14
10. Додаток 1. Ресурсне забезпечення Комплексної програми	15
11. Додаток 2. Напрями діяльності та заходи Комплексної програми.....	16
12. Додаток 3. Показники (індикатори) результативності виконання Комплексної програми	47

1. Паспорт Комплексної програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Чернігівська обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Розпорядження голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 19.09.2020 № 439 «Про розроблення проєкту Комплексної обласної програми підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року»
3.	Розробник програми	Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації
4.	Співрозробники програми	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації; Управління освіти і науки облдержадміністрації; Служба у справах дітей облдержадміністрації; Головне управління Національної поліції в Чернігівській області; Чернігівський обласний центр соціальних служб; Чернігівський обласний центр зайнятості; Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій; Управління Державної міграційної служби в Чернігівській області; Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області, громадські організації
5.	Відповідальний виконавець програми	Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації
6.	Учасники програми	Департаменти облдержадміністрації: сім'ї, молоді та спорту; соціального захисту населення; культури і туризму, національностей та релігій; управління облдержадміністрації: освіти і науки; охорони здоров'я; Служба у справах дітей облдержадміністрації; Головне управління Національної поліції в Чернігівській області; Чернігівський прикордонний загін; Чернігівський обласний центр соціальних служб; Управління Державної міграційної служби в Чернігівській області; Управління

		Держпраці у Чернігівській області; Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області; Чернігівський обласний центр зайнятості; Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій; районні державні адміністрації; міські, селищні, сільські ради; громадські організації
7.	Термін реалізації програми	2021-2025 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний бюджет, інші місцеві бюджети
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього,	8493,0 тис. грн
	у тому числі:	
9.1.	коштів обласного бюджету;	8493,0 тис. грн
9.2.	коштів інших місцевих бюджетів	обсяги фінансування визначаються щорічно виходячи з їх фінансових можливостей

2. Загальні положення

Комплексну обласну програму підтримки сім'ї, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року (далі – Комплексна програма) розроблено відповідно до Конституції України, Сімейного кодексу України, законів України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Указу Президента України від 21.09.2020 № 398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства», Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2018 № 273, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 471, розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2018 року № 634-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання рекомендацій, викладених у

заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок на період до 2021 року».

Проблеми сьогодення вимагають формування цілісної системи заходів, спрямованих на ефективне вирішення проблем функціонування інституту сім'ї, досягнення цілей державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, впровадження європейських стандартів рівності, протидію торгівлі людьми. Застосування комплексного підходу до вирішення цих проблем можливе на основі прийняття Комплексної програми.

3. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма, обґрунтування необхідності їх розв'язання

Ефективна державна політика у сфері підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, попередження торгівлі людьми, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків – один з найважливіших інструментів розвитку країни, росту добробуту її громадян і вдосконалення суспільних відносин.

Сім'я є інтегральним показником суспільного розвитку, який відображає моральний стан суспільства, і могутнім фактором формування демографічного потенціалу. Суперечливий характер сімейних трансформацій, кризові прояви у демографічному розвитку населення, загострення проблем функціонування та розвитку сім'ї спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

- високий рівень розлучень, до якого призводить невідповідність молоді до подружнього життя, низька культура внутрішньо сімейних стосунків, поширення домашнього насильства в різних формах;
- незадовільний життєвий рівень багатьох сімей, низькі стандарти оплати праці, поширення бідності, загострення проблем сімей, слабка орієнтація на свідоме самозабезпечення;
- збільшення кількості розлучень та нових сімей, створених в результаті повторного шлюбу;
- розвиток таких форм організації сімейного життя, як неповні сім'ї, позашлюбні сім'ї (конкубінат) тощо.

За даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств у Чернігівській області на початок 2020 року проживає 424 тис. домогосподарств, що складає майже 3% від усіх домогосподарств України. Кожна третя родина на Чернігівщині (144 тис.), має у своєму складі дітей віком до 18 років. Переважна більшість із них (96,4%) виховує одну дитину, 3,3% – двох дітей та 0,3% – трьох дітей і більше.

В області 42% домогосподарств із дітьми мають малечу до 3 років, кожна третя родина виховує дітей у віці 7–13 років, 13% домогосподарств мають діточок у віці 3–6 років, а в кожній сьомій родині – є підлітки у віці 14–17 років.

Від кількості дорослих осіб у сім'ї, значною мірою, залежить рівень та умови життя домогосподарств. У своєму складі мають двох дорослих осіб 66% домогосподарств із дітьми, біля третини – трьох і більше та 3% – одну дорослу

особу. Проживають лише діти та непрацюючі пенсіонери у 2% родин, діти не мають одного чи обох батьків – у 17% домогосподарств із дітьми.

У 2019 році з 5161 зареєстрованого шлюбу три чверті склали пари, де обидва з подружжя були у віці до 35 років. Із загальної кількості одружених взяли шлюб у цьому віці 75% жінок та 68% чоловіків. Найбільш активно жінки виходять заміж у віці 20–24 роки (38% усіх наречених), чоловіки найчастіше одружуються у віці 25–29 років (43%).

В області проживає 7109 багатодітних сімей, в яких виховується 23871 дітей. Серед цих сімей 31,6 % (або 2246 сімей) складають молоді сім'ї, 70,9 % (або 5047 сімей) – повні багатодітні сім'ї. 8,6 % (або 608 сімей) складають родини, в яких 5 і більше дітей. Число багатодітних сімей впродовж останніх 5 років зросло в порівнянні з минулими роками.

В Україні 95% шлюбів розпадаються через домашнє насильство. Це явище є однією з найбільш гострих соціальних проблем, від якої страждають як жінки, так і чоловіки. Найбільш вразливими є жінки та діти. Щороку від насильства в Україні потерпає близько 100 тисяч осіб. Серед них 90% жінок. Згідно з відомчою статистикою Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації протягом 2017-2020 року зареєстровано 11479 звернень з приводу насильства в сім'ї. З них звернень від жінок – 10734 (93,5 %). У групі підвищеного ризику потрапляння у ситуацію насильства знаходяться особи з інвалідністю, похилого віку, жінки з сільської місцевості. Насильство щодо жінок та дівчаток негативно впливає на їх репродуктивне здоров'я, внаслідок чого знижується рівень народжуваності та збільшується кількість новонароджених дітей з вадами здоров'я. Збройний конфлікт в східних областях України підвищує ризики випадків домашнього насильства в сім'ях учасників бойових дій унаслідок посттравматичного синдрому. Виникають загрози насильства щодо чоловіків, які здобули інвалідність через каліцтво під час бойових дій.

Торгівля людьми є актуальною проблемою та суттєвою загрозою для мешканців області. Вивчення соціально-економічної ситуації в області дозволяє зробити висновок про виникнення додаткових загроз щодо торгівлі людьми для населення за останні два роки: підвищення ризиків торгівлі людьми у зв'язку зі збройним конфліктом на сході країни, зокрема виникнення нових її форм з метою втягування людей у такі конфлікти, поява демобілізованих військовослужбовців як категорій, особливо вразливих до торгівлі людьми. Негативно на загальний рівень життя населення та психологічне здоров'я нації вплинула світова пандемія COVID-19. У такому контексті ймовірність того, що вразливі категорії населення вдаватимуться до ризикованих стратегій виживання, серед яких є не врегульована трудова міграція, насильницька поведінка, продаж органів тощо, зростає. Тим більше, що інформація про такі можливості є широко розповсюдженою, доступною та привабливою. Окрім того, як свідчить досвід суб'єктів взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми, упереджене, стереотипне ставлення до проблеми торгівлі людьми, сприяє неспроможності у повній мірі оцінити ризики, що пов'язані з торгівлею людьми.

Протягом 2018-2020 років ефективно та системно в області здійснювалися заходи, спрямовані на підвищення рівня інформованості населення про факти

торгівлі людьми. На сайтах облдержадміністрації, райдержадміністрацій, міських рад розміщено банери з соціальною рекламою, спрямованою на протидію торгівлі людьми. Проводилися масштабні інформаційно-просвітницькі кампанії, лекторії для широких верств населення із групи ризику.

До обласної та районних державних адміністрацій з 2013 року по жовтень 2020 року за встановленням статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, звернулося 59 осіб. З них 55 особам такий статус встановлено, що є одним із найвищих показників у країні: у 2013 році – 2 особи, у 2014 році – 7, у 2015 році – 6, у 2016 році – 6, у 2017 – 11, у 2018 – 9, у 2019 – 12, протягом січня – жовтня 2020 року – 2. Серед цих постраждалих – 30 осіб чоловічої статі, 25 – жіночої. Якщо розглядати за видами експлуатації, то для Чернігівської області характерні випадки трудового, сексуального рабства та втягнення у незаконну діяльність з виготовлення та розповсюдження наркотичних речовин (так звана «справа наркокур'єрів»). Основні країни призначення – Росія, Німеччина, Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати. У середині країні постраждало 2 особи.

Упровадження принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків є однією із важливих умов сталого соціально-економічного розвитку, позитивних змін у суспільстві, реалізації прав людини та самореалізації особистості, запорукою ефективного розв'язання наявних проблем, європейської інтеграції України та виконання міжнародних зобов'язань згідно з основними міжнародними договорами у сфері захисту прав людини. Досвід багатьох держав світу свідчить, що при підвищенні показника участі жінок у прийнятті рішень посилюється соціальна орієнтація державної політики, знижується рівень корупції, що сприяє розвитку всього суспільства, покращується соціально-економічний рівень розвитку держави та якість життя.

За інформацією Головного управління статистики в області станом на 1 січня 2020 року в Чернігівській області проживали 535,8 тис. жінок (54,5% від загальної чисельності населення) та 447 тис. чоловіків (45,5%). Середній вік чоловіків становив 40 років, жінок – 47 років. Жінки живуть довше, ніж чоловіки: середня очікувана тривалість життя при народженні у 2018 році для жінок – 76 років, для чоловіків – 65 років. За даними державного статистичного спостереження, у I півріччі 2020 року на підприємствах, в установах та організаціях Чернігівської області було зайнято понад 173 тис. штатних працівників, з яких 55% – жінки.

Існують відмінності становища чоловіків та жінок, зокрема на ринку праці, в тому числі щодо обіймання посад, коли чоловікам, як правило, належать більш високі посадові категорії. Так станом на 01.07.2020 з числа міських/селищних/сільських голів об'єднаних територіальних громад 12 – жінки, 36 – чоловіки. Серед заступників міських/селищних/сільських голів об'єднаних територіальних громад 13 – жінки, 39 – чоловіки. Секретарі: 39 – жінки, 7 – чоловіки. На жаль, гендерна дискримінація та гендерна нерівність у сфері зайнятості залишаються, причиною тому – стійкі гендерні стереотипи, відсутність рівних можливостей та сильніша вразливість жінок до численних форм дискримінації, котрі спостерігаються здебільшого в доступі до зайнятості, професійному зростанні та оплаті праці.

Дискримінація є однією із головних перешкод у досягненні гендерної рівності в економічній, політичній та інших сферах. Окремі групи жінок (жінки похилого віку, жінки та дівчата з інвалідністю, особливо у сільській місцевості, ВІЛ-позитивні та/або наркозалежні жінки, а також жінки національних меншин) страждають одночасно від декількох ознак дискримінації.

З огляду на вищевказане, актуальність розроблення і прийняття цієї Комплексної програми зумовлена необхідністю забезпечення в суспільстві підвищення престижу сім'ї та утвердження пріоритетності сімейних цінностей; забезпечення оптимальних умов для народження та повноцінного виховання дітей у сім'ї; зниження поширеності домашнього насильства та насильства за ознакою статі, розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі відповідно до міжнародних стандартів та Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»; підвищення поінформованості суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуації торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги з метою формування навичок безпечної поведінки у населення; підвищення рівня поінформованості широких верств населення про європейські цінності та стандарти щодо верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод, забезпечення гендерної рівності та подолання дискримінації в усіх її формах та проявах.

4. Мета Комплексної програми

Метою Комплексної програми є створення правових і соціальних умов для належного розвитку сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, створення умов впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства.

Головна мета конкретизується за блоками:

- Підтримка сім'ї: забезпечення системної та комплексної політики у сфері підтримки сім'ї, спрямованої на створення умов для зміцнення інституту сім'ї та виконання нею своїх соціально-демографічних функцій;
- Запобігання та протидія домашньому насильству: удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації, підвищення ефективної взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськості, спрямованих на мінімізацію такого явища;
- Протидія торгівлі людьми: впровадження ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми та захист прав осіб, що постраждали від торгівлі людьми, надання їм допомоги;
- Гендерна рівність: удосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства та впровадження європейських стандартів рівності.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки виконання Комплексної програми

У сфері підтримки сім'ї розв'язання проблеми передбачає:

- забезпечення системної та комплексної політики у сфері підтримки сім'ї, спрямованої на створення умов для зміцнення інституту сім'ї та виконання нею своїх соціально-демографічних функцій;
- здійснення заходів, спрямованих на підвищення престижу сім'ї, популяризацію традиційних сімейних цінностей та родинних традицій, у тому числі сприяння поліпшенню умов для повноцінного їх функціонування, виховання та всебічного розвитку дітей;
- формування у населення культури планування сім'ї, народження бажаної кількості дітей;
- налагодження ефективної системи підготовки молоді до подружнього життя, пропагування авторитету шлюбу;
- формування позитивної моделі партнерської сім'ї з дітьми, орієнтованої на виховання дітей, саморозвиток, досягнення певного статусу, соціального та професійного самовизначення, соціальної успішності;
- проведення інформаційно-просвітницьких, рекламних кампаній, спрямованих на збереження орієнтацій населення на сімейний спосіб життя, виготовлення та поширення соціальної реклами;
- сприяння створенню оптимальних правових, психолого-педагогічних, соціально-економічних умов для повноцінного виховання дітей у сім'ї;
- співпрацю з інституціями громадянського суспільства.

Проблему недостатньо ефективного механізму *запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі передбачається* розв'язати із застосуванням таких способів та шляхів:

- забезпечення ефективної координації діяльності усіх суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на регіональному та місцевому рівнях, включно з об'єднаними територіальними громадами;
- формування у суспільстві нульової толерантності до насильства та посилення готовності протидіяти його проявам, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед дітей, усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини;
- запровадження системного реагування на насильство, де кожен випадок отримує належну увагу суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, інших органів та установ, які виконують функції, пов'язані з проведенням заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;
- забезпечення постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, незалежно від віку та стану здоров'я, доступності до комплексних послуг, орієнтованих на їхні потреби у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених чинним законодавством;

- надання доступних якісних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- підвищення рівня поінформованості населення області про проблему домашнього насильства, розуміння ним непропорційного впливу домашнього насильства та насильства за ознакою статі на жінок і чоловіків, в тому числі на осіб з інвалідністю, дітей, недієздатних осіб, осіб похилого віку;
- організація фахової підготовки кадрів з питань запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, дітей, надання допомоги постраждалим від домашнього насильства;
- активізація діяльності територіальних громад щодо вирішення проблем сімей з дітьми, попередження домашнього насильства;
- здійснення соціального замовлення для реалізації програм та проєктів щодо створення дієвої системи надання допомоги потерпілим від насильства та реалізації програм для кривдників;
- залучення громадського сектору до реалізації заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

Проблематику *протидії торгівлі людьми* та захисту осіб, постраждалих від неї, передбачається розв'язати шляхом:

- посилення координації роботи з виявлення та ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на регіональному та місцевих рівнях, забезпечення розгляду питань протидії торгівлі людьми на засіданнях міжвідомчих рад з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми всіх рівнів;
- проведення превентивних заходів та інформаційної роботи із залученням громадських організацій, засобів масової інформації для підвищення рівня усвідомлення проблеми торгівлі людьми, сприяння самоідентифікації постраждалих осіб та обізнаності населення;
- забезпечення належного захисту та надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми;
- проведення на регіональному та місцевому рівнях мультидисциплінарних навчань з питань надання допомоги постраждалим особам;
- подальшого проведення інформаційно-освітніх заходів щодо інформування населення про запобігання ризикам потрапляння у ситуації торгівлі людьми та про можливості отримання комплексної допомоги від суб'єктів взаємодії, які проводять заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
- забезпечення систематичної підготовки фахівців у сфері протидії торгівлі людьми;
- здійснення заходів щодо встановлення статусу особам, які постраждали від торгівлі людьми.

У сфері *забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків* проблему фактичної нерівності між жінками і чоловіками передбачається розв'язати комплексно шляхом:

- посилення інституційного механізму утвердження гендерної рівності;

- урахування гендерного компонента у місцевих програмах з урахуванням актуальних потреб регіону;
- проведення інформаційних кампаній за участю засобів масової інформації, закладів культури та навчальних закладів з метою подолання стереотипних уявлень про роль жінки і чоловіка;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів (конференцій, засідань за «круглим столом», прес-брифінгів, навчальних семінарів та інших заходів) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- проведення наукових досліджень із гендерної проблематики та впровадження їх результатів;
- внесення до програм курсів підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників державних установ питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- проведення заходів щодо реалізації права на захист від дискримінації за ознакою статі, забезпечення розгляду випадків дискримінації за ознакою статі та вжиття відповідних заходів за результатами їх розгляду;
- здійснення заходів, спрямованих на розвиток у жінок лідерських навичок для участі у прийнятті управлінських рішень та навичок провадження підприємницької діяльності, особливо у жінок із сільської місцевості та жінок з особливими потребами;
- проведення навчальних семінарів щодо застосування гендерно орієнтованого бюджетування;
- забезпечення подальшої співпраці з міжнародними організаціями та громадськими об'єднаннями, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Виконання Комплексної програми передбачається здійснити протягом 2021–2025 років у два етапи. I етап – 2021-2023 роки, II етап – 2024-2025 роки.

6. Завдання та заходи Комплексної програми

Основне завдання - реалізація системи комплексних програмних заходів з питань підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, протидії торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, спрямованих на досягнення головної мети Програми.

Завдання та заходи з виконання Комплексної програми наведені у додатку 2.

7. Очікувані результати Комплексної програми

Виконання Комплексної програми дасть змогу:

у сфері підтримки сім'ї,

- підвищення престижу сім'ї, популяризації сімейних цінностей та родинних традицій у суспільстві, формування позитивного ставлення до

багатодітності (інформаційними заходами щороку планується охопити 25 відсотків населення);

- збільшення кількості укладених шлюбів в порівнянні з кількістю розлучень;

- забезпечення права багатодітних сімей та дітей з багатодітних сімей на користування пільгами, наданими чинним законодавством (стовідсоткове забезпечення багатодітних сімей посвідченнями батьків та дитини з багатодітної сім'ї);

запобігання домашньому насильству:

- зниження рівня домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- захист прав постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

- зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, у зв'язку з цим, збільшення звернень громадян з приводу такого насильства;

- зростання кількості злочинців, притягнених до відповідальності з приводу домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

- задоволення потреби постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі жінок, дітей, громадян похилого віку, жінок і чоловіків з інвалідністю та інших вразливих груп у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;

- спеціальної підготовки фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що підвищить якість надання послуг;

- підвищення рівня обізнаності населення у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, руйнацію негативних стереотипів та формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки та зростання ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

- якісного збору, обробки та аналізу даних щодо домашнього насильства та насильства за ознакою статі, що дозволить здійснювати моніторинг здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

у сфері протидії торгівлі людьми:

- підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських організацій та об'єднань, інших юридичних осіб, які виконують різні функції у сфері протидії торгівлі людьми;

- підвищення рівня поінформованості населення регіону щодо шляхів уникнення ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми та можливостей отримання допомоги з метою формування у громадян навичок безпечної поведінки (інформаційними заходами щороку планується охопити 30 відсотків населення області);

- підвищення рівня професійної компетенції фахівців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
- зменшення проявів упередженого ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми, підвищення рівня довіри до органів виконавчої влади, які проводять заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
- запровадження дієвого механізму щодо виявлення та ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на регіональному та місцевих рівнях;
- забезпечення належного захисту та надання комплексної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, з урахуванням потреб окремих груп таких осіб;
- здійснення заходів щодо мінімізації рівня торгівлі людьми.

у сфері утвердження гендерної рівності:

- збільшення рівня представництва жінок в органах місцевого самоврядування області різних рівнів при проведенні місцевих виборів;
- підвищення рівня участі жінок області у виборчих кампаніях;
- внесення на постійній основі до програм курсів підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та працівників державних установ питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та забезпечення навчанням не менше ніж 10 % державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та працівників державних установ;
- створення ефективної системи співпраці органів державної влади, міжнародних і громадських організацій, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві;
- створення умов для своєчасного виявлення фактів дискримінації за ознакою статі та забезпечення надання ефективної допомоги постраждалим від дискримінації на всіх рівнях;
- залучення громадськості до вирішення проблем впровадження державної гендерної політики в області, запобігання дискримінації за ознакою статі.

8. Фінансове забезпечення Комплексної програми

Фінансування заходів Комплексної програми здійснюється за рахунок коштів, передбачених в обласному бюджеті, інших місцевих бюджетах, а також інших не заборонених законодавством джерел.

Обсяг фінансування Комплексної програми за рахунок коштів обласного бюджету визначається, виходячи з конкретних завдань та фінансових можливостей бюджету, обсяги фінансових ресурсів інших місцевих бюджетів області визначаються щорічно виходячи з їх фінансових можливостей кожним бюджетом окремо.

Ресурсне забезпечення Комплексної програми наведено у додатку 1.

9. Організація виконання Комплексної програми, здійснення контролю за її виконанням

Функції з координації виконання заходів Комплексної програми покладаються на Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації. Співвиконавці Комплексної програми подають звіти двічі на рік (липень, січень) до Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації для узагальнення.

Контроль за виконанням завдань і заходів Комплексної програми здійснює обласна державна адміністрація і постійна комісія обласної ради з питань сім'ї, молоді, спорту та туризму.

Про хід реалізації Комплексної програми Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації щороку до 15 лютого подає Департаменту розвитку економіки та сільського господарства обласної державної адміністрації та Чернігівській обласній раді звіт про виконання Програми.

Директор Департаменту сім'ї,
молоді та спорту облдержадміністрації

Андрій КУЖЕЛЬ